

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๑/๒๕๖๔

วันที่ ๑ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ศาลแขวงดุสิต

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒) และมาตรา ๑๑ (๖) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ความเห็น

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มีเหตุผลในการประกาศใช้ เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ ไม่สามารถนำมาใช้แก้ไขสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐที่มีหลากหลายรูปแบบให้ยุติลงได้โดยเร็ว รวมทั้งไม่อาจนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยพิบัติสาธารณะ และการฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ได้รับความเสียหายและปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศ รวมทั้งทำให้ประชาชนได้รับอันตรายหรือเดือดร้อนจนไม่อาจใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุข และไม่อาจแก้ไขปัญหาด้วยการบริหารราชการในรูปแบบปกติได้จึงต้องกำหนดมาตรการในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินไว้เป็นพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐสามารถรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัย และการรักษาสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว ประเทศไทยมีกฎหมายด้านความมั่นคงที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกฎหมายเหล่านี้

มุ่งที่จะรักษาความมั่นคง ความสงบในราชอาณาจักรและป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นในยามที่เกิดสถานการณ์ อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง

สำหรับพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่เพิ่มอำนาจให้กับรัฐในสถานการณ์ทางการเมืองอันไม่ปกติ เช่น การก่อการร้าย การจลาจล ภัยพิบัติสาธารณะต่าง ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากอำนาจรัฐตามกฎหมายธรรมดาไม่สามารถบริหารจัดการและคลี่คลายสถานการณ์เหล่านั้นให้กลับคืนสู่ความเป็นปกติสุขได้ทันทั่วทั้งที่จำเป็นต้องมีระบบ กฎหมายพิเศษที่เพิ่มอำนาจให้กับฝ่ายปกครองเพื่อบริหารจัดการและบรรเทาสถานการณ์ให้คลี่คลายลงไปได้ ซึ่งนานาประเทศต่างมีการตรากฎหมายในลักษณะดังกล่าวเพื่อบังคับใช้กับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น เช่นเดียวกัน พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ ได้นิยาม คำว่า “สถานการณ์ฉุกเฉิน” โดยหมายความว่า สถานการณ์อันกระทบหรืออาจกระทบต่อความสงบ เรียบร้อยของประชาชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของ ประเทศตกอยู่ในภาวะคับขัน หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา การรบหรือการสงคราม ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วนเพื่อรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เอกอกราช และบูรณภาพแห่งอาณาเขต ผลประโยชน์ของชาติ การปฏิบัติตามกฎหมาย ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ความสงบเรียบร้อยหรือประโยชน์ ส่วนรวม หรือการป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาอย่างฉุกเฉินและ ร้ายแรง นอกจากนี้ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ได้ขยายความหมายของสถานการณ์ฉุกเฉินไว้ว่า ในกรณี ที่สถานการณ์ฉุกเฉินมีการก่อการร้าย การใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุ อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการกระทำที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิต หรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล และมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาให้ยุติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันทั่วทั้งที่ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศให้สถานการณ์ฉุกเฉินนั้น เป็นสถานการณ์ที่มีความร้ายแรง จากความหมายที่ปรากฏดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ฉุกเฉิน แบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับ คือ สถานการณ์ฉุกเฉินธรรมดา และสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ทั้งนี้ การกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉินในระดับใดเป็นดุลพินิจของรัฐที่จะประเมินสถานการณ์ในขณะนั้น

ในส่วนบทบัญญัติของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็ว หรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

... (๒) ห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ...” วรรคสอง บัญญัติว่า “ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดพื้นที่และรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม เพื่อมิให้มีการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน เกินสมควรแก่เหตุก็ได้” โดยบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติเพื่อแก้ไขหรือป้องกันมิให้เกิดสถานการณ์ ร้ายแรงในระดับสถานการณ์ฉุกเฉินธรรมดา โดยกำหนดให้มีข้อกำหนดในการจำกัดสิทธิเสรีภาพ บางประการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงโดยเร็วหรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น โดยให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนดตามมาตรา ๙ (๑) ถึง (๖) ซึ่งรวมถึงมาตรา ๙ (๒) ห้ามมิให้ มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยด้วย

มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่สถานการณ์ฉุกเฉินมีการก่อการร้าย การใช้กำลัง ประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะมีการกระทำที่มีความรุนแรง กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิต หรือทรัพย์สินของรัฐ หรือบุคคลและมีความจำเป็นที่ จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาให้ยุติได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วทั้งที่ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศให้สถานการณ์ฉุกเฉินนั้น เป็นสถานการณ์ที่มีความร้ายแรง และให้นำ ความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม” วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อมี ประกาศตามวรรคหนึ่งแล้ว นอกจากอำนาจตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย ... (๖) ประกาศห้ามมิให้กระทำการใด ๆ หรือสั่งให้กระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็นแก่การรักษาความมั่นคงของรัฐความปลอดภัยของประเทศหรือความปลอดภัยของประชาชน ...” และวรรคสาม บัญญัติว่า “เมื่อเหตุการณ์ร้ายแรงตามวรรคหนึ่งยุติลงแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีประกาศยกเลิก ประกาศตามมาตรา ๑๑ โดยเร็ว” บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติเพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติ อย่างรวดเร็ว โดยสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวเป็นกรณีที่มีการก่อการร้าย หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะมีการ กระทำที่มีความรุนแรง และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความปลอดภัยของประชาชนในระดับ สถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง กรณีจึงมีลักษณะที่เป็นการยกระดับมาตรการในการแก้ไขปัญหา สถานการณ์ฉุกเฉินให้มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถยุติได้อย่างมี ประสิทธิภาพและทันทั่วทั้งที่ โดยให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๑) ถึง (๑๐) เพิ่มเติมขึ้นด้วย

ข้อโต้แย้งของจำเลยที่ว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรา

กฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระ หรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” เห็นว่า เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจาก อาวุธเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของประชาชนในสังคมประชาธิปไตยการรับรองสิทธิเสรีภาพ ในการชุมนุมนอกจากจะเป็นการรับรองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแล้ว ยังเป็นการรับรอง สิทธิเสรีภาพของสาธารณชนในการมีส่วนร่วมตรวจสอบ ควบคุมการใช้อำนาจของรัฐและเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือการบริหารงานของรัฐด้วย ทั้งยังเป็นไปเพื่อป้องกันตนเอง จากการใช้อำนาจโดยมิชอบของรัฐที่อาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน แม้การชุมนุมเพื่อเรียกร้องหรือ แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ต่อรัฐจะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน แต่เนื่องจากการชุมนุมล้วนเกี่ยวพันกับ ความสงบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม และคนจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจมีผลกระทบต่อ การใช้สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมด้วย สิทธิในการชุมนุมนั้นมิใช่สิทธิเด็ดขาด แต่เป็นสิทธิที่สามารถถูกจำกัดได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ก็ได้บัญญัติรับรองไว้ในมาตรา ๔๔

การที่พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒) ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนดในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลง ได้โดยเร็ว หรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น โดยห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ หรือกระทำการใด อันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย เป็นบทบัญญัติที่จะให้รัฐรักษา ความมั่นคง ความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยหรือประโยชน์ส่วนรวม ในระดับสถานการณ์ฉุกเฉินธรรมดา โดยกำหนดข้อจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงโดยเร็ว หรือ ป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น โดยให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนดดังกล่าวได้ การพิจารณาพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒) จึงต้องชี้แจงน้ำหนักระหว่างประโยชน์สาธารณะกับการจำกัดสิทธิของประชาชนที่ต้องได้สัดส่วน ซึ่งบางสถานการณ์รัฐมีความจำเป็นที่จะต้องมีเครื่องมือเพิ่มเป็นกรณีพิเศษเพื่อแก้ไขปัญหา และเครื่องมือ เช่นว่านั้นย่อมอาจกระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้มากกว่ากรณีปกติ ในสถานการณ์พิเศษเช่นนี้ ดุลยภาพระหว่างการใช้อำนาจกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพย่อมแตกต่างจากสถานการณ์ปกติ

และระดับความเข้มข้นของ “หลักความชอบด้วยกฎหมาย” และ “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ” ย่อมลดหลั่นลงไป อย่างไรก็ตาม การควบคุมดุลยภาพระหว่างการใช้อำนาจกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเหล่านั้นยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมโดยองค์กรตุลาการในการตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าว ได้ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒) จึงไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

ส่วนคำโต้แย้งของจำเลยที่ว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๑๑ (๒) ขัดต่อหลักนิติธรรม และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ นั้น เห็นว่าการให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศให้สถานการณ์ฉุกเฉินที่มีการก่อการร้าย การใช้กำลังประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล โดยเฉพาะให้อำนาจนายกรัฐมนตรีในอันที่จะห้ามมิให้กระทำการใด ๆ หรือสั่งให้กระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็นแก่การรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประเทศ หรือความปลอดภัยของประชาชน ตามมาตรา ๑๑ (๒) ด้วยเหตุที่มุ่งให้รัฐสามารถรักษาความมั่นคง ความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย หรือประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึง โดยกำหนดข้อจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการในลักษณะเป็นการยกระดับมาตรการป้องกันและคุ้มครองประชาชนที่มีความเข้มข้นมากขึ้น แม้ว่าการให้อำนาจรัฐดังกล่าวอาจเป็นการก้าวล่วงไปในแดนแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินกว่าความจำเป็น แต่หากพิจารณาตามหลักความได้สัดส่วนหรือหลักความพอสมควรแก่เหตุแล้วจะเห็นได้ว่า ข้อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามมาตรา ๑๑ (๒) เป็นมาตรการที่เหมาะสม จำเป็นมิได้ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ได้รับผลกระทบจนเกินกว่าขอบเขตและได้สัดส่วนต่อวัตถุประสงค์แห่งการจำกัดสิทธิ ทั้งนี้ เนื่องจากโดยสภาพของสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีความซับซ้อนและยากต่อการกำหนดวิธีการที่รัฐจะใช้มาตรการใด ๆ เพื่อป้องกัน แก้ไข หรือขจัดภัยคุกคามอันเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินในแต่ละรูปแบบได้ และไม่สามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด หรือรุนแรงมากน้อยเพียงใด จึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดมาตรการดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคง ความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย หรือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ รวมทั้งแม้ว่ารัฐจะมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจได้อย่างกว้างขวาง แต่การใช้อำนาจดังกล่าวจำต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นแก่การรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประเทศหรือความปลอดภัย

ของประชาชน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขหรือป้องกันสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างสมเหตุสมผล โดยกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนให้น้อยที่สุด โดยมีอาจกำหนดได้ตามอำเภอใจได้ และยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมโดยองค์การตุลาการอีกด้วย ดังนั้น พระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๑๑ (๖) จึงไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิ หรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒) และมาตรา ๑๑ (๖) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ